

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 80. szám.

Nagyvárad.

Szerda 1914. április 8

Megtépdeseit habérágak.

Egy nemzet osztatlan elismerésének babérágát nagyon nehéz kiérdemelni. Kivételes nagy egyéniségek jutalma s életében nem is igen jut hozzá senki. Évtizedek mulnak el, míg aztán az illetőt részint az általa képviselt eszme nagysága, részint az eszme érdekében vívott küzdelmeinek fenségessége, részint az elért eredmények felemelik a nemzeti ideálok sorába, ahol már gáncs többé nem érheti, csakis elismerés, tisztelet s rajongó szeretet veszi őt körül.

Ilyen nemzeti ideálunk van nekünk több. Emlékük felelevenítését mindig úgy tekintjük, mint természet szerű vigasztalást a jelen közéleti bajaira, úgy tekintjük mint biztató reménysugárt a mindig óhajtott jobb jövő útjának megvilágítására. Mindez egész természetes, hiszen a jobb jövő sohasem kézzelfogható valóság, különösen a nemzetre nézve. Amolyan magasan szalngó tarka pillangó ez, amelyet a balga gyermek vágyó lélekkel kerget, de elfogni nem tud soha. Hiszen még a nemzeti nagyság delelőjén is vágyunk a jobb jövő után. Hol van ennek a határa? Sehol. Mi közönséges emberek nem tudjuk megmondani, nem tudják a számító ésszel gondolkodó közgazdák sem, még kevésbé a politikusok. A jobb jövőnek ezt a határvonalát csakis a nemzet szívébe belezárt nagyok, kiválasztottak sejtették. Azok a jobb jövőért való küzdelemben idealizmust, önzetlenséget, tudást, erőt, rajongást, magasan járó szellemet tudtak belé vinni. Éppen ezért őrzi fél-

tékenyen emléküket a nemzet s még a legkönyösebb korban sem engedi megtépdéznit azt a babér ágat, ami a nemzet részéről nekik tiszteletben, elismerésben, szeretetben jutott.

Nagyritkán szokott is az meg-esni, hogy valaki ilyen nemzeti ideál babérait megtépdesse. Elég sajnos, hogy a közelmúltban megtörtént egy ilyen eset s ime, a csaknem közönyösnek tartott nemzet mintegy varázsütésre talpra áll s szinte szilaj erővel ver vissza minden támadást, ami bármelyik ideálul fogadott nemzeti nagyságunk emlékének kisebbitésére irányul. Ezt vártuk, ámde nehezen tudjuk magyarázatát adni annak, hogy bekövetkezett egy méltán kiérdemelt babérágnak ilyen csufos megtépdése.

Hiszen éppen ilyen lethargikus időben szabad a legkevésbé a nemzeti ideálokat bántani. Hová lesz az a nemzet, amelyiktől elveszik azokat, akiknek emlékéhez a jobb jövőbe vetett hitét társítja? Hová lesz az a nemzet, amellyel elakarják hitetni azt, hogy a jobb jövőért való titáni küzdelmei, csupán az emberi gyöngeségnek gyarló láncolatai voltak s azok, akik e küzdelmeket vezették, típusai voltak a gyarló embereknek?

Bármi volt is az indoka a legutóbbi esetnek, az nem tartozik mihozzánk. Sem azt, aki megtette, sem azokat, akik a dolgot megtörténni engedték, mi nem vádoljuk, sőt bizonyos mértékig még talán örvendezünk is a dolognak, mert ime újból bebizonyosodott, hogy ezt a nemzetet különösen mostoha viszonyok között lehet ugyan ideig-

óráig akár társadalmi, akár gazdasági téveszmék szolgálatába állítani, de arra semmi csetre sem kapható az ország népe, hogy a történelmi fejlődés útjáról letérjen belső okok miatt, s hogy nemzeti ideáljait megtagadja. Ez a nemzet még hála Istennek tudatában van annak, hogy a jövő mindig a múlt talapzatán épült fel. Így tehát azokat, a kik a talapzatot megépíteni segítették, tisztelni és becsülni kell. Enélkül bátran elmondhatja maga-magának ez a nemzet: Jó éjszakát kurucok — jó éjszakát magyarok.

Közgyűlés Nagyesütörtökön.

A közgyűlés tárgysorozata

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága holnap, Nagyesütörtökön tartja meg rendes havi közgyűlését.

Jóllehet Nagyesütörtök nem veresbetűs ünnep, azonban a nagy ünnep előtt a törvényhatóság tagjainak egy része el van foglalva, úgy a keresztény, mint az izraelita ünnepek miatt s ezért módot kellett volna találni a gyűlés elhalasztása iránt.

Annál is inkább helyén való lett volna ez, mert a tárgysorozatból úgy látjuk, hogy egy délután nem is tárgyalják le a kitűzött ügyeket, másnap, Nagypénteken pedig nem folytathatják a tanácskozást. Nagyszombaton pedig ápril 11., nemzeti ünnep.

A tárgysorozat különben a következő:

1. A polgármester havi jelentése. 2. A földművelésügyi miniszter ur leirata a szennyvíztisztító telep költségeihez való hozzájárulási összegnek kiutalása tárgyában. 3. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur leirata a kolozsvári-utcai máv. lejáró elágazás-

HOLLANDY, PAPP ÉS VELITS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Fűzesfa-telep 7. sz. Új vashídő mellett.

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk.

Tervekkel és rajzokkal
kivánatra díjtalanul szolgálunk.

nak kiépítése tárgyában. 4. Esztergomvármegye átirata a mozgó-fénykép színházba az erkölestelen darabok előadásának korlátozása tárgyában. 5. Győr sz. kir. város átirata a magán tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szolgálati viszonyainak országos törvénnyel leendő rendezése tárgyában. 6. Székesfehérvár törvényhatóságának átirata a hazai főreáliskolák fejlesztése tárgyában. 7. Kolozsvár törvényhatóságának átirata a koresmák és pálinkaméréseknek vásár- és ünnepnapokon zárva tartása tárgyában. 8. Esztergom vármegye közönségének átirata a borfogyasztási adók eltörlése tárgyában. 9. Sopron város törvényhatóságának átirata a tűzkárbiztosításnak állami kezelésbe vétele és a tűzoltó intézmények fentartási költségeihez az állami hozzájárulás kötelezettségének kimondása tárgyában. 10. Debrecen sz. kir. város közönségének átirata a tűzkárbiztosító intézetek fiókjai és főügynökségeinek állami és községi adóval a székhelyen való megadóztatása tárgyában. 11. A városi tanács javaslata az üzleti záróról szóló szabályrendelet tárgyában. 12. A tanács mint állandó választmány javaslata a tüdőbeteg sanatoriumban felállítandó Priszter-szenyvíztisztító telep létesítése tárgyában. 13. A tanács javaslata az 1909. évi VI. t.-c. 34. §-a alapján a szabályozás alá kerülő városrészekben a kivételes házadómentesség engedélyezésének kérelmezése tárgyában. 14. A nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamarának indítványa a házbéradó alapjául szolgáló nyers haszonértékből az üzleti célra felhasznált vízdíjak leszámítolása tárgyában. 15. A tanács, mint állandó választmány, javaslata a Köröspartfal világítási költségeinek a törzsvagyon-alapból való előlegezése tárgyában. 16. A tanács javaslata a Szent László-téren engedély nélkül épített vasuti forgalmi házikó ügyében. 17. A tanács javaslata a villamosmű alkalmazottainak családi pótlék helyett drágasági pótlék adása tárgyában. — 18. A tanács, mint állandó választmány kapcsán Inceze Lajos és Társa céggel a csendőriskola és telefonberendezésére vonatkozólag kötött szerződést jóváhagyás végett beterjeszti. — 19. A tanács mint állandó választmány a neolog izr. hitközségnek a Szilágyi Dezső-utcai iskola csatornadíj mentesség iránt beadott kérelmét javaslata kapcsán beterjeszti. 20. Nyugdíjbizottság előterjesztése Klemens Péter főpénztári ellenőr nyugdíjazása tárgyában. 21. A nyugdíjbizottság előterjesztése Poyvár Dezső dr volt árvaszéki ülnök végkielégítése tárgyában. 22. A tanács mint állandó választmány dr Scharf Miksa ügyvédjelölt községi kötelekbe való felvétel iránti kérelmét javaslata kapcsán beterjeszti. 23. Polgármester előterjesztése a gyermekmenhely bizottságba 2 tag megválasztása tárgyában. 24. Bordó Ferenc főjegyző 3 havi szabadságidő engedélyezése iránti kérelme. 25. Pikó János v.-mérnök 6 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérelme. 26. Csordacsics Ferenc városi építőmester 2 havi szabadságidő engedélyezés iránti kérelme tárgyában. 27. Fizetési előleg iránti kérelem.

Miről a törvényhatósági bizottság t. tagjait azzal értesitem, hogy a fent felsorolt tárgyak, a közgyűlést megelőzőleg 24 órával hivatalos helyiségben (I. emelet 5. szám.) bárki által megtekinthetők.

Nagyvárad, 1914. április 2.

Juricskay Barna,
I. aljegyző tb. tanácsos.

Acél tarackok a nehéz tüzérségnél.

Nagyfontosságú lövőpróbák voltak nemrég a beloveci lövőtéren. A hadügyminiszter, a vezérkar képviselője és a tüzérségi főfelügyelőség jelenlétében egy új tizenötcentiméteres acél-tarackot próbáltak ki és az eredmény az lett, hogy a hadvezetőség elfogadta az új taracktipust.

Az eddigi tizenötcentiméteres tarackok melyeket még a nyolcvanas években vezettek be, bronzból készültek. Minden hadtestnek van egy ilyen bronztarackból álló nehéz tarackosztálya. Ezek a várostrom céljaira voltak szánva, de a modern erődítés haladásával már nem felelnek meg feladatuknak. Gondoskodni kellett tehát új, erősebb tarackokról. A kalibert már nem nagyobbíthatják meg, így tehát a bronznál erősebb ellenálló anyagot kellett választani, hogy a töltést nagyobb feszítő erejű löporral láthassák el.

Évekig tartó kísérletezések után, melyeknél a bronz és az acél hívei valóságos küzdelmet folytattak egymással, most megtörtént a döntés az acél mellett és már bizonyos, hogy a hadvezetőség a nehéz tüzérség újjászervezésénél az acéltarackokat fogja bevezetni.

A magyarországi új ágyugyár acélágyugyártására van berendezve, tehát az acéltarackok Magyarországra eső kvótáját már az új győri ágyugyár szállíthatja.

Ezzel kapcsolatosan azt is jelentik, hogy a nehéz tarackdivíziók, amelyekben eddig csupán két üteg volt, ezentúl három üteggel lesznek ellátva, tehát a nehéz tarackok számát is szaporítani fogják minden hadtestnél az eddigieknek egy harmadával.

Katareu kiadatása.

Az egész ország rendőrhatalósága valóságos lázban van Katareu miatt. Az úszkübi hivatalos jelentéseket, bár jó helyről jöttek, még sem merik teljes bizonyosnak tekinteni. A fővárosi rendőrségen izgalommal várják, hogy az újabb jelentések meg fogják erősíteni az első jelentéseket. Az egész ország közönsége érdeklődéssel várja az újabb híreket, melyek megerősítsék azt, hogy csakugyan a valódi merénylőt sikerült elfogni.

A tegnapi jelentések a következők:

Magyar detektívek Üszkűbben.

A detektívönök intézkedésére a tegnapi esti gyorsvonattal elutazott Üszkűbbe Hétfényi Imre dr detektívönökhelyettes Kovácsévics Milos detektívvel, aki jól tud szerbül, azzal a rendeltetéssel, hogy Üszkűbben a különböző fényképek és egyéb adatok alapján állapítsák meg, hogy ki az a személy, aki ott a rendőrség felügyelete alatt áll.

Nagy Károly detektívönök kijelentette hogy semmi néven nevezendő fölvilágosítást nem adhat és alexandriai utjáról sem

mondhat el semmit, mert bár igen értékes dolgokat tudott meg, de azt a nyomozás érdekében kénytelen titokban tartani.

A detektívönök a főkapitányságon izgatottan várja az Üszkűbből érkező híreket és reméli, hogy délután egy vagy két órára megérkezése után fogja azután a detektívönök a szükséges intézkedéseket megtenni annak az anyagnak az alapján, a melyet három heti balkáni tartózkodása idején gyűjtött.

Katareu társa.

A rendőrségnek az a föltevése, hogy Katareu közelében kell lenni társának is, mert bár az első nyomok arra vallanak, hogy Csernoviebből különböző irányban utaztak el a gonosztevők, valószínű, hogy későbbi időpontra találkozót adtak egymásnak és nem lehetetlen, hogy találkozásuk helyéül Üszkűböt vagy környékét jelölték ki. Abban bizakodhattak ugyanis, hogy ezen a háborudulta területen nem fogják fölfedezni őket.

Ki adják-e Katareut?

Katareunak kiadatásáról Gáthy Bálint debreceni királyi ügyész ma a következőket mondotta:

— Katareu kiadatására vonatkozóan az a véleményem, hogy Szerbia haladéktalanul teljesíti ezt a kérésünket, mert hiszen nem lehet politikai büncselekménynek tekinteni a bombamerényletet. Katareun nem ítélkezhetik Szerbia, mert Katareu orosz alattvaló és az egyezmény értelmében a legrosszabb esetben Oroszországnak kellene átadni és ott ítélkezzenek a katonaszökevény Katareuról. Nézetem szerint azonban a gyilkost egyenesen Magyarországra hozzák. Ha azonban Ausztrián keresztül hoznák, úgy nem mi ítélkezünk róla, hanem az osztrák bíróság, az osztrák törvény szerint.

Az osztrák büntető törvény szerint ugyanis Katareu osztrák területen követte el a büncselekményt, mert Csernovieban adta fel a pokolgépet tartalmazó esomagot és ezzel a büntényt már be is fejezte. Ha Katareut Magyarországra hozzák, úgy természetesen a debreceni törvényszék ítélkezik róla és a büntetés valószínűen halálos lesz, annyival is inkább, mert nem egy gyilkosság, hanem a gyilkosság halmazata terheli Katareut. Olyan körülmény viszont, ami esetleg a merénylő tettének enyhítésére szolgálna, egyáltalában nincsen, mert az, hogy valaki politikai vagy vallási fanatizmusból követ el ily gyilkosságot, egyáltalában nem lehet mentő körülmény.

Kirilow nyomában.

Budapest, ápr. 7.

Egy fővárosi lapnak Szofiából érkezett tudósítása szerint a hatóság Kirilownak is nyomában van. A büntárs állítólag Szófia közelében tartózkodik. Ma Székely László rendőrfogalmazó egy detektív társaságában Szófiába utazott. Ezt a hírt az államrendőrség sem meg nem cáfolta, sem meg nem erősítette. Az államrendőrség általában nagyon titkolózik.

Győződjön meg róla, hogy a

Kolozsvári „Kristály” Gőzmosógyár

FEST TISZTIT MOS A LEGSZEBBEN.

Az ország több mint negyven nagyobb városában képviselve.

FONTOS! Nagyváradi fiók: Zöldfa-utca. Weisz Bernáttal szemben.

Továbbképző tanfolyam a joggyakornokoknak.

A törvényszéki bírák előadásai

Az egységes bírói és ügyvédi vizsgáról szóló 1913. évi LIII. törvényeikk különös mértékben gondoskodik arról, hogy a bíróságok minél kiválóbb képzettségű, a modern jogfejlődéssel lépést tartó erőket nyerjenek és a joggyakornokok, akik a bírói pályára léptek, hivatalos kötelességeik teljesítése mellett komolyan szigorú tudományossággal foglalkozzanak a jogtudománnyal.

E célból a joggyakornokok és ügyvédi illetve bírói vizsgát nem tett jegyzők részére a törvényszékek székhelyén összejöveteleket kell tartani. Ezek az összejövetelek tanfolyam jellegűek és minden héten egyszer tartandók. Rendesen egy-egy törvényszéki bíró tart előadást s az előadás után felvétel, valóságos viták, megbeszélések, lesznek.

Nem régen jelent meg *Bary* József törvényszéki elnök rendelete, aki tudomására hozza a joggyakornokoknak, hogy a törvényszéknél rendszeres összejöveteleket kell tartani, amelyeken a joggyakorlaton levők elméleti és gyakorlati kiképzése a jogfejlődés újabb eredményeinek, vitás kérdéseknek és jogeseteknek megbeszélése útján és más alkalmas módon előmozdítottassék.

Ez a joggyakornokok tanfolyama minden évben október 1-től május végéig tart. Az idén azonban csak most április 5-én kezdődött el és május 30-ig fog tartani. Az előadásokat minden vasárnap tartják. Az idén a nagyváradi kir. törvényszék bírái tartanak előadásokat. Októbertől kezdődőleg nemesak bírák, hanem más jogászberek, főképp a nagyváradi jogakadémia tanárai is vállalkoztak előadások tartására.

E héten, 11-én Kocsán János törvényszéki bíró fog előadni. A további előadások sorrendje a következő: 19-én Kérchy Péter, 26-án Szöllőssy Gyula, május 3-án Palánkay Károly, 10-én Hermann Aladár, 17-én Gyenge Béla, 24-én dr. Patzkó Antal, 30-án Ember Géza.

Az előadások hallgatása minden joggyakornokra kötelező, sőt az egésznek befolyása van a bírói vizsgára is.

Harc Albániában.

Belgrád, április 7. Megbízható értesülésünk szerint az utóbbi napokban nagy katonai intézkedések történtek az albán déli határok mentén. *Ochrida* és *Kosovo* környékén nagymennyiségű szerb gyalogos- és tüzérsapatok vonultak föl.

Szaloniki, április 7. Az epiruszi mozgalom lanyhul, mert a zendülés vezetőinek nincs pénzük. A görög nemzeti bank az athéni kormány rendeletére sem akarta kifizetni azt a 200,000 drachmát, amelyet egy gazdag görög polgár az epirusi lázadás céljaira adományozott. Hazafias bizottság alakult, amely titokban gyűjtést indított az epirusi felkelés céljaira és a görög lakossághoz felhívást intézett. A szent zászlóaljok tértelenségre vannak kárhóztatva, mert lőszerük elfogyott.

Az albánok győznek.

Durazzo, április 7. *Korica* az albánoké, a fölkelők megadták magukat. Lefegyverezték őket és nagy részüket fogságra vetet-

ték. A *Korica* metropolitát, a kiról a vizsgálat kiderítette, hogy a fölkelés terve tőle eredt, letartóztatták.

Durazzo, április 7. Az albán csendőrség tegnap háromszáz görög katonára ellen harcolt, a kik négy görög tiszt vezetésével voltak és három gépfegyverrel rendelkeztek. Hat katonát elfogtak. A görögök több halott hátrahagyásával megfutamodtak.

Nemzetközi katonai csapat.

Bari, április 7. A *Molfetta* gőzössel százötven alpesi vadász és nyolc tiszt indult *Szan Giovanni di Méduába*, a hol egyesülni fognak az osztrák és magyar különítménnyel, a mely néhány nappal ezelőtt indult el *Triesztből*. Onnan az egyesült különítmény a határra indul és rendelkezésére fog állni a nemzetközi elhárító bizottságnak.

Titkos katonai javaslatok. A nyolc titkos katonai javaslatról, amelyeket a *duma* titkos ülésben fogadott el, most megtudtuk annyit, hogy összesen négyszázharminc milliós többkiadást követelnek, egyszerre és azután évenként száznegyven millió rubel több kiadást. A nyolc javaslat az orosz hadsereg létszámát négyszázezer emberrel növeli.

A nagyváradi honvédszenekar új karnagya.

A honvédszenekar a legelőkelőbb szerepet tölti be *Nagyvárad* zenei életében. A honvédszenekar vezetője féltő gondossággal választotta ki azt a férfit, akit ennek a magas nivóju zenekarnak élére állítson és sikerült is megtalálnia azt a művészi vezetőt, aki mind zenei multjánál fogva, mind egyéni kiválóságánál fogva alkalmas annak a nagy feladatnak betöltésére, mint amilyen egy ilyen magas zenekulturájú zenekar vezetése. *Nagyvárad* zenei igényei messze kimagaslanak a vidéki városok átlagán s azért érdeklődéssel várta, hogy kire esik a honvédszenekar vezetőségének választása. Mint már megírtuk, *Scharf* Károlyt, az eszéki 78-ik gyalogezred karmesterét hívta meg erre az előkelő állásra a honvédszenekar intéző bizottsága.

Az új karnagy most mutatkozik be *Nagyvárad* közönségének. Nagyon szimpatikus megjelenésű, kiváló zenész, kinek eddigi működése teljes garanciát nyújt arra, hogy méltó utódja lesz *Frycsajnak*. Zenei képzettségét a bécsi zenekonzervatóriumban szerezte és 12 évig működött a m. kir. operaháznál, amikor az országos zeneakadémiánál tanár is volt *Budapest*ben. Majd a 23 gy. ezred karmestere lett s ezredével 4 évet töltött *Bécs*ben, ezután az 52. gy. ezred karmestere lett *Pécsett*, hol 4 évig működött mint az ottani hadapródiskola tanára is. Innen ismét *Budapestre* ment s 6 évi ottmunkódás után az eszéki 78. gy. ezred karmestere lett. Ennek az ezrednek zenekara messze földön híres, úgy hogy gyakran hívták meg szereplésre *Zomborba* s *Kaposvárra* is. Az új karnagyot zenei multja képesti arra, hogy a honvédszenekarát megtartsa eddigi magas nivóján. Bemutató hangversenyét e hó 19-én rendezte a *Kereskedelmi Csarnokban*.

Hány választókör lesz a vármegyében

Április 20-ára teszik meg a jelentéseket.

Fráter Barnabás alispán tegnap kapta meg a belügyminiszter körrendeletét, melyben az 1910. évi népszámlálás alapján közli az új választókör számát is. A kimutatás szerint *Biharvámegyé*ben összesen 50075 választó van az új választói törvény alapján. Ez a szám mindenesetre növekedni fog a legközelebb fogantatandó összeírás alapján. A miniszteri rendelet adatai szerint az új kerületekben a következőképen oszlanak meg a választók:

Belényes	4520
Berettyóújfalú	3741
B. harkeresztes	3194
Biharnagybajom	2549
Cséfa	4679
Derecske	3372
Élesd	5806
Magyareséke	4981
Margita	3804
Nagyszalonta	5881
Szalárd	3055
Székelyhid	4493

összesen 50075

A miniszteri rendelet szerint ezek a számadatok fogják alapját képezni az új szavazókerületek beosztásának, amennyiben arra kell tekintettel lenni, hogy egy-egy körben 600-nál kevesebb és 1500 választónál több választó ne legyen. Ezek szerint, ha közepesen számítjuk is 51 maximum 60 szavazó körnél több aligha lesz. Szó sem lehet tehát arról, hogy esetleg 200 szavazókör legyen a vármegyében, ami már csak azért is keresztül vihetetlen, mert nincs elegendő megfelelő választási helyiség, eltekintve attól, hogy nem lenne elegendő választási bizottság, illetve tisztikar sem. Ha 200 körben lenne szavazás, akkor legalább 800 tisztviselőnek kellene lenni.

A törvény és a miniszteri rendelet pontos szem előtt tartása mellett összpontosítani fognak több községet. Az 1910. évi összeírás alapján az alábbi községekben lesz választókör. Ezekben a községekben ugyanis megvan a kívánt létszám, hogy választói önállólag szavazzanak, mivel

Berettyóújfalú	1115
Komádi	777
Derecske	1325
Nagyszalonta	1598
Nagyléta	632
Székelyhid	689

szavazóval bir, tehát ezekben a községekben külön szavazókörök lesznek.

A beosztást ma megküldik minden járási főszolgabíróknak, akik előzőleg az alispán elnöklelte alatt értekezletet tartanak. A teljes beosztást április 20-ig fogják betervezni a megyéhez.

A rendkívüli közgyűlés május első felében lesz megtartva, ennek napját azonban csak e hó utolsó napjaiban állapítják meg, amikor már minden adat rendelkezésére fog állani az alispánnak.

Szabályozzák a Berettyót.

Halász Elemér akciója.

Valóságos csapása annak a környéknek, ahol a Berettyó folyik, ez a szeszélyes folyó. Nem volt még év, hogy ki ne lépett volna a medréről és pusztítva végig ne seprerte volna azokat a koldus községeket, melyeknek határában visz a kaeskarings folyó. A mult évben nem arattak azon a vidéken s a nyomor a legnagyobb fokra hágott. És most a marháknak nincs mit enniök, a legelő iszappal, kavicsosul van boritva, a földeken nem lehet szántani, mert a legutóbbi kiöntés még nem folyt le.

És ez így megy már évek óta. A szegény lakosság megadással türi, hogy évről-évre tönkreteszi a víz az egész évi fáradozását. A hatóságot is terheli ebben a dologban némi mulasztás, mert egyáltalán nem tettek semmiféle lépést, hogy megmentésük a környéket és megrendszabályozzák a veszedelmes folyót. Mocsarakkal tarkított hatalmas nádasok, vizmosások, s más ilyen hasznavehetetlen területek vannak még most is a Berettyó egész árterületén.

Hosszu szenvedések után végre talán rá fog mosolyogni a jobblét napja a sokat szenvedett lakosságra. Halász Elemér margitai főszolgabíró, mint tudósítónk jelenti, nagyobb szabású akciót kezdett most a türethetetlen állapotok megszüntetése végett. A mozgalomnak az a célja, hogy a Berettyót végre szabályozza.

E végből már felhívást intézett az összes érdekelt községekhez. A községek megbizottai és az érdekelt tulajdonosok április 19-én Margitán nagyszabású értekezletet tartanak és itt határozzák el a további teendőket.

Mikor a főszolgabíró szándékáról értesült a lakosság, leirhatatlan lelkesedéssel fogadták azt és minden eszközzel sietnek a nagyszabású akció megvalósítására. Az eddigi tervek szerint nem csupán a margitai járás területén fogják szabályozni az oly sok kárt okozott folyót, hanem azokban a járásokban is, ahol még nincs szabályozva.

Az első tekintetre nem lehet kellőleg értékelni e nagy vállalkozás horderejét.

Hogy mily értékeket ment meg ez a szabályozás, csak akkor fogjuk értékelni tudni, ha már elkészült a nagy munka és a környék meg lesz mentve a csapásoktól.

Halász Elemér mindenesetre nagy művet alkot e valóban közérdekű akciójával, mert sok ember kezéből fogja kivenni a vándorbotot és sok embert emel ki a koldus-sorból. A Berettyó szabályozása rengeteg anyagi áldozatba fog kerülni és azt az évtizedek óta sanyargatott lakosság nem fogja kibírni. Ezzel szemben is megnyugtató Halász Elemér személyének garanciája, amennyiben, mint értesülünk, már az akció megindítása előtt tett lépéseket a kormánytól, hogy nagyobb állami támogatásban részesítsék a községeket.

A horvát bán Budapesten.

Skerletz Iván báró horvát bán titkárával, Havliesek doktorral Budapestre érkezett. A bán a mai nap folyamán tanácskozni fog Tisza István gróf miniszterelnökkel és horvát ügyekben több minisztériumban el fog járni.

..HIREK

A Kath. Kör házavatása.

A nagyváradai Katholikus Kör most küldte szét meghívóit az ország kath. köreinek és egyesületeinek. Máj. 10-én, Szt. László király ünnepén lesz az országos keretek között megtartandó házavató ünnepély, mely méltó lesz ahoz a palotához, mely a katolikus kulturapaloták között a legimpozánsabb s legfényesebb.

A Kath. Kör igazgató választmánya a következő meghívót bocsátotta ki a meghívott egyesületekhez.

A Nagyváradai Katholikus Kör Isten jóvoltából és tiszteletbeli elnökének nagyméltóságú és főtisztelendő dr. Belopotoczky Kálmán v. b. t. tanácsos, ny. tábori püspök és nagyváradai l. sz. nagyprépostnak negyedmilióra menő fejedelmi adományából olyan egyesületi ház birtokába jutott, amilyennel hazánkban egyetlen hasonló egyesület sem bir. A magyar keresztény kultúrának e gyönyörű hajlékát f. évi május 10-én Husvét után negyedik vasárnapon és a mi egyházmegyénkben egyttal mennyei pártfogónk Szt. László király és hitvalló ünnepén, országos ünnepély keretében óhajtuk felavatni.

Ezen ünnepségekre, — melyek a jelzett napon d. e. 9 órakor a várad székesegeyházban szt. László ereklyéje előtt tartandó isteni tisztelettel veszik kezdetüket, — van szerencsénk T. Cimedet ezennel szeretettel meghívni s egyttal kérjük: sziveskedjék bennünket f. é. április hó 20-ig bezárólag értesíteni, hogy ki fogja egyesületüket ünnepélyünkön képviselni, s mikor fog e célból hozzánk megérkezni? Az ünnepségek részletes programját és a szükséges részvételi jegyet jelentkezés után fogjuk képviselőjüknek megküldeni. Hazafias üdvözlettel Nagyváradon, 1914. március 31-én a Nagyváradai Katholikus Kör igazgató választmánya nevében dr. Karácsonyi János egyházi elnök, dr. Imrik Gusztáv titkár.

* **Nagyszerda.** A tulajdonképeni nagyheti ájtatosságok, amelyek élénk tárják a Megváltó szenvedéseit, a mai nappal kezdődnek. Délután lamentációk, az u. n. zörgő veesernyék lesznek. Jeremiás siralmának éneklése alatt egyenkint oltják el a tizenkét tanítványt jelképező gyertyát, annak jeléül, hogy úgy hagyták el egyenkint a Megváltót kinszenvedése idején apostolai. A székesegeyházban délután 3 órakor énekes officium, lamentáció és Miserere férfi kar, melyet a papnövendékek énekkara ad elő.

* **Hlatky Endre főispán a nagyváradai iparért.** A Nagyváradai Iparvédő Egyesület megalakítására irányuló mozgalom a siker felé közeledik. Az iparosság vezetőférfiainak felkérésére Hlatky Endre főispán állott a mozgalom élére és a város társadalmának vezetőférfiainak a folyó hó 19. napjának d. e. 11 órájára értekezletre hívta össze. Minthogy az egyesület megalakításának technikai része már teljesen elő van készítve, remélhető, hogy rövid időn belül megtörténik a megalakulás s az egyesület megkezdheti a helybeli iparra nézve áldásosnak ígérkező működését.

* **Esküvő.** Temesvárai dr. Rittinger Imre vasuti főfelügyelő tegnapelőtt tartotta esküvőjét Budapesten Kralovanszky Gyula honvédhuzár alezredes özvegyével okányi Szilávy Irénnel, Szilávy József százados nővérével,

* A Katholikus Népszövetség

husvétii áldozása. A Katholikus Népszövetségi Otthon elnökségéhez, mint már megirtuk, indítvány érkezett, hogy a nagyhét alatt azok a népszövetségi tagok, akik óhajtták, közösen járuljanak a szent áldozáshoz. Az idő rövidsége miatt ez ügyben választmányi ülést tartani nem lehetett s éppen azért az indítvány elnökileg nyert elintézését akként, hogy a Katholikus Népszövetség azon tagjai, akik a nagyhétén közösen kívánnak a szent áldozáshoz járulni. Nagyesütörtökön reggel 9 órakor fognak részt venni a székesegyházban tartandó szentmisén és ugyanakkor közösen járulnak a szent áldozáshoz. A népszövetségi tagok a székesegyházban a Szent József oltárnál gyülekeznek s onnan egyttesen vonulnak fel áldozáskor a főoltárhoz. A jelvények feltüzendők. A csoportvezetők, amennyiben idejük engedi, sziveskedjenek erről a csoportjukhoz tartozó tagokat annak megemlékezésével értesíteni, hogy a szent gyónást legcélszerűbb előző napon kinek-kinek saját plébánia templomában elvégezn.

* **Halálozás.** Nyisztor Döme várad-szentmártoni uradalmi erdővéd fiatal neje szül. Damits Viktória, élete 29. évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma, április 8-án délután 3 órakor lesz Várad-szentmártonban.

* **Sajtóankét.** A nagyváradai rendőrség továbbra is készséges munkatársa akar lenni a sajtónak a közérdek szolgálatában. Mivel az új törvény új és szigorú határokat szab egy a hatóságok mint az újságok elé, a hírszolgálat módozatainak ezutáni megbeszélése végett Gerő Ármin rendőrfőkapitány ma délután 3 órára sajtóankétot hívott össze.

* Eötvös Károly nem ügyvéd.

A hivatalos lap tegnapi száma sokaknak meglepetésére közli, hogy Eötvös Károly már nem ügyvéd. Önkéntes lemondása címen, saját kérelmére törölték az ügyvédek lajstromából. Irodáját Kégly József ügyvéd vette át, aki eddig is helyettesítette. Eötvös Károly már régóta súlyos beteg és szellemi képessége sem normális. Most éppen gondnokság alá helyezési eljárás is van ellene folyamatban.

* Macskazene egy horvát képviselőnek.

Buccariban dr. Hinkovic, a szerb-horvát koalíció képviselője ellen lármás tüntetés volt, mikor látogatóba odaérkezett. Záptojásokkal dobálták meg s ezt kiáltották neki:

— Maga magyarón, nem szégyeli magát, ide mer jönni a tengerpartra, a melyet elárult!

Hinkovic elutazásakor ismét nagy tüntetés volt ellene.

* **Egy hétfői kétfilleres újság nagy cikket irt egy házasságszedelő katolikus papról.** Mivel nem írta ki, hogy milyen katolikus papról van szó, a rendőrség információja alapján kijelentettük, hogy román. kath. pap ellen sem a rendőrség, sem az ügyészség nem indított bünvádi eljárást. Ezt most is fenttartjuk, mert ez az igazság. Azt is konstatáljuk az igazság érdekében, hogy az illető lap ellen nincs folyamatban bünvádi eljárás.

* **Leégett királyi vár.** Prágából jelentik, hogy Toenik vára az éjszaka földig égett. A várat még II. Vencel cseh király építtette 1409-ben.

* **A király állapota.** Bécsből jelentik: A király tegnap udvari orvosa, dr Kerzl tanácsára távol maradt a férfi énekkarok ezredik koncertjétől. Gyenge indiszpozícióval küzd őfelsége és orvosa nem akarta, hogy a kedvezőtlen hűvös időjárás veszedelmének kitegye magát. A király betegségének híre ma a budapesti tőzsdén élénk izgatottságot keltett. Hír szerint a király gödöllői utja is elmarad.

* **Jóváhagyott alapszabályok.** A nagyváradi postatisztviselők zeneegyesületének alapszabályait a m. kir. belügyminiszter látta meg. — A „Nagyszalontai református egyházmegyei tanító és segélyegyesület” alapszabályait most küldte le a vallás- és közoktatásügyi miniszter jóváhagyásával ellátva.

* **Hodzsa Milánt királlysértésért elítélték.** Az ügyészség királlysértés miatt pörbefogta a „Slovenski Tizdennik” című Budapesten megjelenő tót lapot, amely a Habsburg-dinasztiáról sértő hangú cikkeket közölt. A cikkért dr Hodzsa Milán vállalta a felelősséget, akit a budapesti büntető törvényszék dr Füzesséry Zoltán táblabíró elnöklésével egy hónapi fogházra, 200 korona pénzbüntetésre, két évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte.

* **A megtört sziv.** A Vigadó mozgó direktora nagy áldozatok árán szerezte meg ezt a művészi nivón álló filmet. A kétfelvonásos társadalmi dráma témája megkapóan közel áll mindenkihez és a szereplő színészek olyan kiválóan alakítják a jeleneteket, hogy ezért az egy képért is érdemes megnézni a Vigadó műsorát. Pedig van egy pompás 2 felvonásos francia vigjáték is a műsoron „A vasuti szálloda” kacagtató, finom és fordulatos „Dráma a levegőben” és „A jéghegyek közt” egészítik a műsort a melyről joggal el lehet mondani, hogy világvárosi színvonalon áll.

* **Megölte az anyját.** Und sopronmegyei községben január 31-én meghalt özvegy Horváth Jánosné. Menye most feljelentést küldött a rendőrségre és saját férjét, Horváth Antalt vádolta azzal, hogy édes anyját megölte. Az asszony azt írta feljelentésében, hogy eddig elhallgatta az esetet, de most feljeleníti férjét, mert őt is megölésse fenyegette. Horváth Antalt kihallgatták és az elvetemült ember a gyilkosságot bevallotta. Letartóztatták.

* **A fiumei merénylet ügye.** A Stefani-ügynökség teljesen alaptalannak jelenti ki néhány magyarországi lapnak azt a jelentését, hogy Caccia fiumei olasz főkonzul tegnap Anconába ment és itt két ízben titkos tanácskozást folytatott a fiumei politikai eseményekkel kapcsolatban álló egyénekkel. Caccia főkonzul tisztán azért hagyta el Fiumét, hogy közvetlenül Rómába utazzék, ahol elintézendő magánügyei voltak.

* **Uj avitakai világrekord.** Szentpétervárról jelentik: Sikorszky, a neves orosz aviatikus tegnap délután a Szentpétervár melletti repülőtéren 12 személy kíséretében szállt fel óriási kétfedelű repülőgépen. Sikorszky új magassági rekordot állított fel a nyolcnál több utassal való repülésben, amennyiben utasaival, akik között több duma-képviselő is volt, 1560 méter magasságra emelkedett.

* **Házvezetőnői állást keres intelligens urinó,** papiházhoz, helyben vagy vidékre. Cim a kiadóba.

x **Szülőkaró** első osztályú száraz, bármily mennyiségben, jutányos áron kapható: **Weiszberger és Társa** cég váradvelencei faterpén. Helyi és vidéki telefon 688. szám.

Megérkeztek a szép tavaszi
kosztüm és ruha-
kelme ujdonságok

Kertész

Kossuth-utcai
női divatruházába.

Mélyen leszállított ár-
ban lesznek árusítva.

Telefon 10-30.

Telefon 10-30.

* **Ritoók Zsigmond-utca 21. szám** alatt 5 szoba, 2 előszoba, fürdőszoba, konyha, kamara és cselédszobából álló lakás május elsejére bérbé kiadó. Jelentkezhetni a Bihar-megyei Takarékpénztárnál.

x **A korzó szenzációs látványossága** lesz az a ragyogó, világvárosias üzlethelyiség, mely a jövő héten nyílik meg a zárdá épületében A Trieszti Kávé, Tea és angol rum közvetlen behozatala című nagyszabású vállalat ez, melynek tulajdonosai széles körben előnyösen ismert nagyváradi kereskedők, Aszódy és Palotai. Ilyen üzletek csak a tengerparti nagyvárosokban vannak s bizonyos, hogy Aszódy Mihály, az üzlet társtulajdonosa, a kitünő re-noméjú kereskedő nagy szolgálatot tesz a fogyasztó közönségnek a fényes új cég megalakításával. A vállalatot, mely a fejlődő Nagyvárad kereskedelmi összeköttetését a külfölddel állandóan fenntartja s a város kávépiacát fejleszti, diszére fog válni a városnak.

* **Eladó házak.** Sal Ferenc-utca 13 szám alatti ház, 6350 négyzetméter telek, mely a Páris-patak beboltozása folytán nagy utcai frontot nyer és így nagy haszonnal ke-segtesítő biztos jövővel bír, 7 lakással, nagy kert és gyümölcsös, továbbá Ritoók Zsigmond-utca 21. szám alatti két ház, jutányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett, szabad kézből eladók. Bihar-megyei Takarékpénztár.

x **ZOMBOR SANDOR** sebész-orvos műszer-kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.

x **Kossuth-utca 2. sz. házban** a volt Szihta, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadók. — Ugyanott az emeleten egy kétszobás udvari lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 méter és 1 méter 60 cm. hosszúságban Bihar-dobrosd állomáson, legelább egy waggonrakomány (cca 4000 drb.) megrendelhető a Polgári Takarékpénztár r. t.-nél Nagyváradon Kossuth-utca 6. szám. Telefon szám 11-95.

x A legújabb **párisi kalap-ujdonságok** egyedül KOHN HELEN kalapüzletében kaphatók. Nagy Sándor-utca (Weiszlovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgyközönség rendelkezésére a legizlésebb és a legújabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művésznőinek kalapszállítója. Atalakításokat modellek után vállal.

x **Kiadó lakások.** Szőlős-utca 12. szám alatt két szobás lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. — Jsi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Hattyu-utca 35. sz. alatt egy szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár r.-t.-nél, Kossuth-utca 6 szám.

x **Női finom párthi fél cipők** K 5, női finom chevró v. bokszt fél cipők K 6, női finom amerikai fél cipők K 7, női finom bársony fél cipők K 8, női finom bagarie fél cipők K 10, férfi chevro v. bokszt cipők K 8, férfi amerikai cipők K 10 férfi divatos kalapok 3 koronától kezdve. Fehérneműek és uridivat cikkek leg-olcsóbb bevásárlási forrása **Fekete Jenőné** Szt. János-utca Kispipa mellett.

x **Husvét Nizzában** nem nyújt oly szép látványt, mint aminőt a napokban fog nyújtani a Rákóczi-uti korzó közönségnek Aszódy Csokoládé Király fiók-üzlete. — Vigyázat, nem Bémer-tér. — A tojás vásárló közönség figyelmét föl hívom, hogy szebbnél szebb, érdekesebbnél érdekesebb különféle cukor és massé tojások kiállítására a Kossuth-utcai fő-üzletembe szintén megkezdődött. Az árak olcsók, úgy hogy a vásárló közönség meglesz lepődve, hogy 20 fillérért milyen szép husvétit tojást cukorkával tölthet az Aszódy üzleteibe vásárolni. — Vigyázat! Aszódy-cég cukorkákban vezet. — Telefon: fő-üzlet 635, fiók-üzlet 610.

* **Ingyatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

**A legszebb
kézimunkák
Tátray cégnél**

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

„The Roosevelt Shoe”
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárdá
épületében kaphatók.

**Legszebb ajándék
orvosoknak és ügyvédeknek
egy zomancztábla.**

Készíti

Diósy Mihály

Telefon 839.

Telefon 839.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szájpadlás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

viszgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Szerda: Bibliás asszony.
Csütörtök: Gyurkovits leányok. (Feledi Ciska fellépte.)
Péntek: Szünet.
Szombat: Szünet.
Vasárnap d. u.: Mértföldkövek; este: Kis király.

A Gyurkovits leányok — bemutatkozóval. Herezeg Ferenc kiválóan accredikált színműve, amely újdonság korában nemcsak az ország minden jelentősebb színpadán aratott fényes sikert, hanem oly népszerűsége tett szert, amely páratlan a maga nemében, legközelebb esütörtökön este kerül színre a Szigligeti-színházban. Ez alkalommal Micit, akinek derűs szerelmi története Herezeg Ferenc Gyurkovits leányának bemutatója óta szinte minden leánylomban benne él, Feledi (Friedmann) Ciska játssza, Sik Rezső egy jeles tanítványa, akinek bemutatkozása elé nagy érdeklődéssel tekint a színház publikuma. A Gyurkovits leányok egyébként is elsőrangú szereposztásban kerül színre. Radványi ezredes Sik Rezső, Horkay Ferit Tóth Elek, Sándorifit Varsa Gyula, Radványi Gidát Tompa Béla, Gyurkovitsné Angyal Ilka, Katinkát H. Körössy Juci játsszák.

Matyólakodalom. A színház most nagyban készül Garamszögi Sándor jeles falusi történetére, a Matyólakodalomra, amelynek husvét hétfőjén este lesz a bemutatója bérletszünetben. Erdélyi Miklós színgazgató, aki a Matyólakodalmat fényesen fogja kiállítani, már meg is hozta az eredeti lakodalmas fejdíszeket, amelyek a maguk virág-pompájukban meglepően káprázatosak. Bársony, nehéz, drága, valódi arany-szálakból készültek a díszek művirágai, amelyek tegnap érkeztek meg Mezőkövesdről és értékben egy kis vagyont képviselnek.

A színház husvétja. A nagypénteki és nagyszombati kétnapos szünet után husvét vasárnap és hétfőn két-két előadást tart a színház. Husvét vasárnapján délután a nálunk oly jelentékeny sikert aratott Mértföldköveket tüzte műsorra az igazgatóság, amely alkalommal E. Kovács Mariska kiűnő szerepet játszik. Vasárnap este egy közkedvelt operette, a Kis király lesz műsoron, hétfőn délután pedig a sikereiben gazdag Mozikirály. Este szenzációsan ígérkező premiere lesz. Garamszögi Sándornak pompás falusi története, a Matyólakodalom kerül színre. Az előadásra a szereplők Erdélyi Miklós rendezése mellett oly meleg szeretettel készülnek, mint amelyet a várható siker méltán megérdemel. A Matyólakodalom a premiere napján bérletszünetben kerül színre.

IRODALOM

Nadányi Zoltán verseskönyve.

„Nadányi Zoltán újabb versei” címmel jelent meg a fiatal, neves poéta második verseskönyve. A szép „fehér” könyvet a Szigligeti Társaság adta ki; még visszatérünk rá.

Rudnyánszky „Mária-dalai.”

Rudnyánszky Gyula, a nemrég elhunyt tragikus sorsu poéta ezelőtt 25 évvel adta ki először „Mária-dalok” című verskötetét. Mély, vallásos áhitat lengi át e gyönyörű esengős verseket, melyek a költő hírnevét megalapították. Azóta már a legjelesebb egyházi zeneszerzők zenésítették meg e dalokat s nem egy templomi ének lett. Most a költő halála után felesége: Réthy Laura újra kiadja a Mária-dalokat, melyre előfizetést hirdet. Háromféle kiadásban jelenik meg a dalkötet és pedig diszkötésben 3 korona 55 fillér, remek bőrkötésben 10 korona 55 fillér, s külön művészi diszkidásban 20 korona 55 fillér. Előfizetések özv. Rudnyánszky Gyulánának küldendőik Budapestre VII. Thököly-ut 85. sz.

Katholikus szemle. 1914. IV. füzet.

Szerkeszti: Mihályfi Akos dr. egyetemi tanár. A szokottnál is vastagabb, tartalmasabb füzetben jelent meg a Katholikus Szemle mostani száma. Mihályfi Akos dr. nagy gondval válogatta össze az aktualitásokat, amelyek társadalmi, irodalmi, művészeti és erkölcsi szempontból érdekessé tehetik a katolikus közönség eme hónapról-hónapra kedvesen várt vendéget. Vezetőhelyen közli Csernoch János dr.-nak a Szent-István-Társulat közgyűlésén elmondott megnyitó-beszédét, amellyel érdemileg foglalkozni ugyan már nem kell, mert interpretációtól közismertek, de mint igen nagy horderejű beszéd, egészen helyén való, hogy mindenkinek hozzáférhetővé váljék. Buday László Községeink szegényügye című cikkében behatóan foglalkozik a bajok orvoslásának kérdésével s úgy találja, hogy sem a jótékonyági tevékenység központosítása, sem a társadalom, hanem a község a leghivatottabb közeg. Lám Frigyes pompás tanulmány keretében foglalkozik Baudelaire-rel és sikeresen bizonyít, megnyugtató a dekadenciával szemben: Poeten müssen erst gesunden (Goethe). Érdekes cikknek ígérkezik — az első közleményében: Ami tegnap új volt. Egy kis hírlapirodalom-történet, összeválogatva a legrégibb, érdekesebb hírlapi cikkekből.

Jólesőn állapítja meg azonban, hogy alapjában véve még sem változott nagyot a világ, mert amint a müncheni Ordentliche Wochentliche Postzeitungen 1699. száma írja: „Die Damen erhitzen sich sehr wegen denen Haube . . .” Váth pompásan vezeti a múlt számban közlésre elkezdett Lápvilágban e. elbeszélése fonalát. Sik nagyszerű remekelésben adja a Vexilla Regis Himnusz fordítását. Zoltán Vilmos kedves, lágy hangú Gitanjali fordítása is igen sikerült. Nagyon közvetlen P. Pál Ödön: Régi dal egy régi könyvről című költeménye. A mindig sikerült Színházi Szemle.

Külföldi folyóiratok szemléje és a szinte pótolhatatlan gd-t sirató Magyar folyóiratok szemléje. Másfelől terjedelemben következnek a könyvismertetések és bírálatok igen gazdag tartalommal, Lukesics. Dósa, Lám, Csepela, Simonesik, Madarász, Tóth, Wolkenberg, Wiedermann, Pasteiner, Balanyi, Tauber, Jehlieska és Böle tollából. Legvégül foglal helyet a Szent-István-Társulat ez évi közgyűlésének jegyzőkönyve.

A Katholikus Szemle előfizetési ára évi 10 korona, a Szent-István-Társulat rendes tagjai azonban tagilletményül kapják.

Magyar kultúra. Társadalmi és tudományos szemle. (Megjelen havonként kétszer: 5-én és 20-án. Évi ára 12 korona. Budapest, VIII., Horánszky-u. 20. sz.) — Legújabb száma most jelent meg a következő gazdag és változatos tartalommal: Tanulmányok: Az interparlamentáris unióról és a békemozgalomról általában. Irta dr. gróf Apponyi Albert. — A médiumisztikus teleplaziáról. Irta dr. gróf Batthyány László. — Modern ut: Istenhez. Dr. Spesz Sándor. Tárca: A kis méceses. Irta Klotz Péter. Pajzs és kard: Az integrál-katholicizmusról. Bernhard Zsigmond S. J. — A Márton-család. B. K. — Hamburgban . . . (tt.) — Karancsesziből indult utnak . . . (tt.) — Szemlék és kritikák: Verseskönyvek. 1. Harsányi Lajos: Hangia Sophia. 2. Kiss Menyhért: Az örök tűz. 3. Vargha Gyuláné: Dícsőség Istennek. 4. Hunyadi János: Drávai János . . . 5. Méndszenty Gedeon . . . Dr. Tordai Ányos. — Konstantin Kempf S. J.: Die Heiligkeit der Kirche im 19. Jahrhundert. Dr. Petró József. — Harsányi Kálmán: A kristálynézők. Dr. Alszegey Zsolt. — Keppler-Weber: Unseres Herrn Trost. Dr. Babura László. — Mikszáth Kálmán hátrahagyott munkái. Dr. Alszegey Zsolt. — Színházak. —ssa. — Az 555-ös rendőr. —k. — Zenei kultúra. Nagy Péter. — Napló: A hercegprimás beszéde. — Az Országos Középiskolai Tanáregyesület . . . B. K. — Caillaux és Calmette. B. K. — † Frederi Mistral. N. P. — Új utakon a színház. (tt.)

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

Felmentették az erdőört.

A nagyvárad királyi törvényszék esküdtbírósa tegnap folytatta Krecsun Ivánti ügyének tárgyalását. A tanú kihallgatások befejezést nyertek, majd elhangzottak a perbeszédok. dr. Krüger Aladár nagyhatású védőbeszéde után visszavonultak az esküdtek tanácskozássra. Meghozták a verdiktet, amely szerint az esküdtek azt állapították meg, hogy Krecsun a támadó leszurásával a jogos védelem határát zavarában, ijedtségből lépte túl.

A bíróság az esküdtek verdiktje alapján Krecsun Ivántit a vád és következményei alól felmentette.

„NYILTÉR” Reisz Miksa

butorgyára BÉKÉSCSABA
NAGYVÁRAD,
Rákóczi-ut 14. szám.

Üzemünket tetemesen kibővítettük, ennek folytán elismert elsőrendű készítményeinket — minden versenyt kizáró olcsó árban szállíthatjuk.

TELEFON: 9—04. SZ.

TÁVIRÁTOK

Egy megyéspüspök a kivándorlás ellen.

Budapest, április 7.

Zichy Gyula megyés-püspök ma a VII-ik pásztorlevelében lelkes hangú felhívást intézett a lelkipásztorokhoz. A pásztorlevelében az amerikai gazdasági viszonyokra való tekintettel arra hívja fel a plebánosokat, hogy minél jobban hassanak oda, hogy a kivándorolni szándékozók elálljanak tervüktől.

Öngyilkos pénzügyőr.

Alsólendva, ápr. 7.

Bogdán János pénzügyőr ma szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Az öngyilkosság oka melóztetése volt.

Nagy tűz Aknaszlatinán.

Máramarossziget, ápr. 7.

(Saját tud.) A Pável-fürdő szomszédságában, a Lajos-telepen, ma nagy robbanás történt. Egy kazán robbant fel s ennek következtében tűz keletkezett. A tűz sok épületet elpusztított. Emberéletben kár nem történt. Az elpusztult épületek a kincstár tulajdonát képezték.

Albán fejedelem

a német császárnál.

Páris, április 7.

Mint a Távirati Hirlapnak teljesen megbízható diplomáciai forrásból jelentik, Vilmos albán fejedelem közvetlenül a husvétii ünnepek után meglátogatja Vilmos német császárt Korfu szigetén. A fejedelem egy német hadihajón fog Durazzóból Korfuba menni.

Megkerült az egy napos férj.

Budapest, április 7.

(Saját tud.) Róth László, aki hónapokkal ezelőtt az esküvőjét követő nap eltűnt Abbáziából ma Triesztben megkerült. A hatóság megállapította, hogy Róth öngyilkosságot követett el és eddig mint ismeretlen öngyilkost kezelték. Hüllája a család rendelkezésére áll.

Hajókatasztrófák.

London, április 7.

Chatam kikötő torkolata előtt az Albachary torpedenaszád egy induló gőzessel összeütközött. Részletes jelentés a katasztrófáról még nincsen. A szűkszavú távirat csak annyit mond, hogy három ember halt meg.

Newyork, április 7.

Az Alvin amerikai torpedórombolónaszádon a virginiai Norfolk-nál robbanás történt. A hadihajó súlyosan megsérült és három tengerész halálosan megsebesült.

Török-bolgár egyezmény.

Konstantinápoly, ápril 7.

A török-bolgár posta- és távirtelek egyezményt tegnap feltételesen aláírták.

Az olasz vasuti sztrájk.

Róma, április 7.

Az olaszországi általános vasutas sztrájk veszedelme jelentékenyen csökkent. A közmunkaügyi miniszter tegnap kihallgatáson fogadta a vasuti tisztviselőket, gépészeket és munkásokat vezetőket, akiknek megígérte, hogy a kormány minden tekintetben figyelembe fogja venni a vasutak alkalmazottainak jogos követeléseit s azokat a lehetőséghez képest rövid időn belül teljesíteni fogja.

Egy község lángokban.

Budapest, ápr. 7.

Tegnap délután egy óra tájban Vilmány község egyik lakóháza eddig ismeretlen okból kigyulladt. A szélvész a tüzet áttérjesztette a szomszédos házakra és nemsokára a község nagy része lángokban állott. A környékbeli tűzoltóság csak a még meglevő házak megmentésére törekszik. A lakosság nagy része hajléktalan marad.

KÖZGAZDASÁG

Méhkaptáreladás. Az élesdi kaptárkészítő telepen a m. kir. méhészeti szaktanító vezetése és felügyelete alatt az országos méretű négy keretsoros kaptárakat készítettünk. Ezen kaptárak darabja a hozzátartozó keretekkel együtt tizenkét koronáért kapható. Ezenkívül még van eladó keretbak, darabja 3 korona 40 fillér és keretszegező gép darabja 60 fillér. Venni szándékozók forduljanak a m. kir. miniszteri kirendeltséghez, Nagyvárad Rákóczi-ut 36. Biharvármegyei Gazd. Egyesület.

Gabona üzlet.

Buza áprilisra	— — —	12.63
Buza májusra	— — —	12.53
Buza októberre	— — —	11.40
Rozs áprilisra	— — —	10.32
Rozs októberre	— — —	8.78
Zab áprilisra	— — —	7.80
Zab októberre	— — —	7.82
Tengeri májusra	— — —	6.79

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	815.50
Osztrák hitelrészvény	—	617.—
4%-os koronajárjék	—	82.05
Osztr. magy. államv.	—	711.—
Jelzálogbank	—	424.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	505.50
Hazai bank	—	280.—
Magyar bank	—	505.50
Keresk. bank	—	3642.—
Rimamurányi	—	653.75
Salgótarjáni kőszén	—	710.50
M. Ált. Kőszénbánya	—	1056.—
Közuti vasut	—	630.—
Városi villamos	—	322.75
Adria	—	608.50
Atlantika	—	—

VIGADÓ

mozgószínház

NAGYVÁRAD,

Fekete Sas-passage.

1914. évi április hó 8. és 9-én, azaz szerdán és csütörtökön:

A megtört szívek.

Társ. dráma 2 felvonásban.

Dráma a levegőben,

dráma

A jéghegyek közt,

eredeti felvétel,

A vasuti szálloda.

Francia vigjáték 2 felvonásban.

Kedvezményes jegyek a dohánytőzsdékben kaphatók.

A színház fűtve van.
Legjobb szellőztetés.

Előadások mindennap d. u. 6 órakor, szombat, vasár- és ünnepnap d. u. 3-kor kezdődnek.

Helgárak: Páholy 6 sz. 6 K. I. hely 1. K. II. h. 60 I. III. hely 40 f.

Regényesarnok.

Modern Bar Kochba.

— Regény. —

Írta: Cseres Andor. 22.

— Akkor meg kellett volna értened, hogy zsidóknak beszél és amikor a nő zsidóasszonyoknak mint zsidóknak beszél, megfejtethetetlen. Akkor szabad a szó, csak úgy bűzlik az eszme, ami agyában forr.

— Apám, édes jó apám, ez a modern élet tudomány!

— Micsoda nyegle szó az: modern! — hiszen a modernség nem mai találmány, mindig élt és mindig élni fog. Mózes keresztjén a rézkigyó, Áron bölcsészetében az aranyborjú éppen olyan modern volt akkor, mint ma a ti bölcsészeti modernségetek.

— Mért nem adtók a leányok kezébe hit- és erkölcsant, apám? — kérdezte a leány, merészen szembe nézve az öreg Lindenfeld Ábráhámmal.

— Miért, Margit? — mert talmud, Mózes könyvei és a bírák és próféták szerint, a nő soha nem juthat Ábrám kebelébe. A nő elmúlik mint anyag, megsemmisül az élet befejezése után.

— Ez hát a férfiak tana, apám? — ha ez így van, ha nincs örök felettünk, lényünk felett ítélőbíró, ha nincs örökélet, mi okból bánjuk meg vétkeinket? — ha anyag vagyunk, nem vétkezhetünk. Az a tömeg, mely a házasságtörő asszonyt megkövezte, semmi mást nem tett, mint hogy visszaadta az anyagot az őszanyagnak. Akkor, ha anyag vagyunk csupán, az ősztonnek kell irányítania tetteinket, az őszton pedig az állatok fajába állít be bennünket.

Dr Brinza neje lerángatta magáról ruháit beszéde közben, szerte hányt a szobában, jelképezve ez által, hogy ez által is lehullatja szőrét nem egyszer — haragjában.

Az öreg Lindenfeld Ábrám megkövülve nézte leányát és hallgatta szavait, amik libegő ajkairól eltörttek, hogy verdesék kődarabok módjára ősz fejét.

— Mi van a lányom gondolataiban? — kérdezte enmagától Lindenfeld.

Dr Brinza felesége tovább folytatta beszédét.

— Az a férfi, — folytatta az asszonyka — aki a nagy tudományos biuvárlatnak a vezetője, több egy magában, mint az összes férficsoport, ami az ülésben részt vett. Hallani kell őt, apám! — ajkairól, azokról a piros, bámulatosan szép ajkáról olvadt mézként perog a szó. . . .

— Ő is magunk közül való? — kérde Lindenfeld.

— Az asszonyka lehajtott fejjét és lágyan, suttogva mondta:

— Ő keresztény.

Az apa hirtelen csapott le a leányára mint az ölyű a galambfiókára.

— Hogyha ebben a társaságban van, nem lehetett mindig keresztény.

Az asszonyka pillanatra megdöbben.

— Hogyan, te mondd?

— Én, én mondom leányom! — az az ember ma pápista. Én ismerem. Ismertem apját, tisztességes öreg házaló volt. Nagy, tömött őszszakállá övéig ért le, kezében kampós botot, hátán ponyvát cipelt, míg ajkai Jehovához fordultak támogatásért.

Az asszonyka hallgatta, hallgatta ijedezve.

— És elhagyta ősi hitét? — kérde fajtott hangon.

— Ősi hitét? — nem, leányom, neki külön hite volt akkor is, aminthogy külön hite van ma is. Nem volt jó zsidónak, nem lehet jó kereszténynek. Amibe benne élt és lángolt, az nem volt meggyőződés, az felolvasztott olomessepp nagy özöne volt, mely égett és égetett. Ha egykor számon kéri Isten vagy Jehova tőle, hogy mit tett az általa

vezetett tömeg lkkével, nyöszörögve fog válaszolni: Semmit, ami nem meggyőződés szerint való! — és az ur Izrafil angyalt elküldi hozzá, hogy mutassa meg neki a nagy könyv rá vonatkozó lapját, melyen sötét betűkkel ez áll: Hazug volt élete! — És te hittél ennek az embernek, aki Baál papja, a bálványé, a hamis istené, Astarót fogja ő, aki tűz és égő kénkö között fog elpusztulni.

— Atyám, te elítéled őt!

— Elítélem, mert nem gyógyít, hanem égő olajat esepeget a fájó sebekre, lázt kelt minden szívből és agyban, az aggódókat és tévelygőket mocsárba, hinár közzé vezeti és annál bűnösebb, mert agyába gondolkodni tudó észet adott Jehova.

— Atyám, atyám! — sikoltzott Brinza felesége, — te igazságtalan vagy! — ő nem olyan, mint amilyennek mondd. Ő kész férfi! A nők imádják őt, mert új életet szervez számunkra!

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI PÓSTA.

A **husvétí számra** szánt dolgozatokat szíveskedjenek t. munkatársaink legkésőbb szerdáig hozzánk juttatni.

A szerkesztésért felelős:

Dr. KRÜGER ALADAR.

Hirdetmény.

Értesitem az érdeklődőket, hogy a kardói volt úrbéresek erdő árverése nem május 1-én, hanem a már előzőleg meghirdetett határnapon, tehát április hó 14-én fog megtartatni.

Nagyvárad, 1914. április 6.

Dr. Fráter László,
aljegyző.

Műszaki harisnyakötőde

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2.
(Ausländer fértszabócég után.)

KÉSZÍT új férfi fuszekliket és női harisnyákat a legdivatosabb, igen tartós kivitelben és olcsó árban. Elvállal fejeléseket s javításokat, valamint azsur- és muslin-harisnyákat, kivágott cipőkhöz a legmegbízhatóbban készít. Egy próbarendelés meggyőz mindenkit a harisnyák jószágáról. Az üzlet 14 év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit

Lippner Márknál szerzi be.

Eladó

1 kazal lucerna

a várostól 10 percnnyire.

Czim: a kiadóhivatalban

Uj étterem megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Szilágyi Dezső-utca 5 sz. alatt a Nagyvárad Katholikus Kör új palotájában a

nyilvános étterem

megnyillott,

mely a legkényesebb igényeknek is megfelelően van berendezve, **kitűnő magyar konyha**, a legjobb zamatu **faj borok**. Első minőségű **Dréher sör**. Havi és napi abonensek előfizetés mellett elfogadtatnak a legszolidabb árak mellett, úgy bent az üzletben, mint házhoz való kihordásra Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Becsés pártfogást kér tisztelettel:

Ille János a Kath. Kör.
vendéglőse.

A jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termésű borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **abonensek naponta fejeztetnek.**

Kérjünk és fogyasszunk mindenütt

Nagyváradai sört!

mert szín, íz és maláta-tartalom tekintetében a legelső gyárak termékeivel vetekszik és amellet olcsóbb.

Rendeléseket már 10 üvegtől kezdve a városi raktár házhoz szállít. Állandó vevők ingyen jeget kapnak.

Nagyváradai Sörgyár Részv.-Társaság

Gyári telefon 439. Városi raktár (Nagypiacz-tér), telefon 471.

Nagyvárad város árverési köldöttségétől.

5973—914 sz.

Árlejtési hirdetmény.

A városi tanácstól nyert megbízás folytán a Nagyváradon építendő három különböző típusu, összesen 31 (harmincegy) drb. munkás lakóház építő munkálatainak vállalatba adása céljából folyó évi ápr. 28 án d. e. 10 órakor a városháza bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a következő: A régi vágóhid mellett fekvő telepen hat drb. egy en eletesház építése, tizenegy drb. földszintes ház, két szobás lakásokkal, tizenhárom drb. földszintes ház építése, egy szobás lakásokkal. Ugyanezen a telepen utcaburkolatok létesítése. A Velencei parton egy drb. egyemeletes ház építése. Minden háztípus négy, teljesen egyforma lakást foglal magában.

A vállalatba adandó munkák a következő csoportokba oszthatnak:

A vágóhid melletti telepen.

1. csoport. 3 drb. emeletes ház, 3 drb. nagyobb típusu földszintes ház.
 2. csoport. 3 drb. emeletes ház, 3 drb. nagy típusu földszintes ház.
 3. csoport. 5 drb. nagy és egy drb. kis típusu földszintes ház.
 4. csoport. 5 drb. kisebb típusu földszintes ház.
 5. csoport. 7 drb. kisebb típusu földszintes ház.
- A velencei parton:
6. csoport. egy drb. emeletes ház
- Utea rendező munkák a vágóhid melletti telepen:
7. csoport. Köröskő ut burkolatok készítése.
 8. csoport. Öntött aszfalt gyalogjárók készítése községellyel.

Az egyes házcsoporthoz külön a munkanemek következőképpen oszlanak meg:

- a) Föld, kőműves és elhelyező munka, b) Ács munka, c) Bádogos munka, d) Cserepező munka, e) Asztalos munka, f) Lakatos munka, g) Mázoló munka, h) Üveges munka, j) Házi vízvezeték és csatornázás, k) Kályhas munka, l) Különféle munkák.

Ajánlatot lehet tenni:

1. Az egész építkezés összes munkálataira.
2. az egész építkezés egyes munkanemeire.
3. az 1—6 alatti házcsoporthoz egyes munkanemeire házcsoporthoz.

4 a fent 1—8 tételek alatt felsorolt nyolc munkacsoportnak csoportonkénti összes munkáira.

Munkanemenkénti ajánlatok a-1 jel alatt felsorolt egyes munkanemekre, továbbá a 7 és 8 csoportokra külön-külön lehet tenni. Egyes épületekre sem összes ajánlatok, sem munkanemenkénti ajánlatok nem tehetőek. Azok az ajánlattevők, akik az összes munkákra vagy több csoportra avagy több munkanem végrehajtására tesznek ajánlatot, kötelesek kijelenteni, hogy ajánlataikat az egyes munkanemekre, vagy csoportokra külön-külön fentartják-e. Amennyiben erre vonatkozólag az ajánlattevő nem nyilatkozik, tett ajánlatát a

város az ajánlattevőre egyes csoportonként illetőleg munkanemenként is kötelezőnek fogja tekinteni.

A bánatpénzül az ajánlati összeg 5%-a, illetőleg 250,000 koronán felül az ajánlati összeg 2%-a, teendő le a városi pénztárba, vagy valamelyik állampénztárba.

A bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz kitételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó az ajánlathoz. Az ajánlatok csak írásban alulírott köldöttségi elnök kezéhez 1914. évi április hó 28 ik napjának délelőtt 10 órájáig adhatók be. Az ajánlatok a nyilvános árlejtésben fognak felbontatni. Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sártetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. A borítékban megjelölendő a munkacsoport s a munkanem a melyre az ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csakis az egységárak megjelölése mellett tehető, ebből a célból a város ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket bocsájt a pályázók rendelkezésére vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell azon egységárakat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtását kötelezik.

A vállalkozók a munkát felhívástól számított két héten belül megkezdeni és 1915. évi május hó 1-ig befejezni kötelesek.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek ártételekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a város mérnöki hivatalánál, a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a feltételek és költségvetések díjtalanul megszereshetők.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy jelen hirdetményt, az árlejtési feltételeket, ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket és terveket ismeri és azokat magára kötelezőknek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalmazására vonatkozó határozmányai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelező.

Az ajánlattevőt tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés meg nem történik, ellenben Nagyvárad városát csakis az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon keresk, és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tarthasson.

Nagyvárad, 1913. ápr. 3-án.

Komlóssy József,
jog. és gazdaságügyi tanácsnok,
mint az árverési köld. elnöke.

Uj dolog.
Oltott zsákmész
poralakban.

Szuperfoszfát Mútrágya legelőcsőbb
Fedéllemez, Cement árban.

Kondor Dezső Nagyvárad
Nagy piac-tér 1. Telefon 9-69.

Biharvármegye alispánjától.

ad. 4030—1914.

Pályázati hirdetmény.

Biharvármegye vaskóhi főszolgabírói járásában nyugdíjazás folytán üresedésbe jött járási irodasegéd-tiszt állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. I. t. cz. 1 és 19. §-ában előirt minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt és saját kezüleg irt pályázati kérvényüket a 125000—902 Bóm. számú körrendelettel kibocsátott Vármegyei Ügyviteli Szabályzat 4. §-ában előirt módon Biharvármegye főispánja Méltóságos dr. Miskolczy Ferencz urhoz címezve f. évi május hó 10-ének d. e. 12. órájáig hozzám annyival inkább nyújtásák be, mivel a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyzem, hogy m. kir. belügyminster ur által az 1873. évi II. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott 1910 évi 156778/II. B. M. számú körrendeletben foglalt rendelkezés szerint a járási irodasegéd-tiszt állások elnyerésénél csak azon igazolványos altisztek bírnak elsőbbséggel, akik valamely főszolgabírói hivatalban próbaszolgálatot teljesítettek, s a megfelelő gyakorlat megszerzését az előirt főszolgabírói bizonyítvánnyal igazolják.

A vaskóhi járási irodasegéd-tiszt évi 1400 korona fizetéssel és évi 320 korona lakpénzzel van javadalmasva.

Nagyvárad, 1914 április 4.

Fráter Barnabás.
alispán.

Nagyvárad város jéggyára

rendes nyári szállításait megkezdette

Előjegyzések t napi $\frac{1}{1}$ vagy $\frac{1}{2}$ tábla
vízvezetéki vízből készült higiénikus műjég

szállítására kérjük levelezőlapon vagy telefonon (651. szám) továbbítani.

A pontos és előzékeny kiszolgálásról gondoskodik:

Nagyvárad város jéggyára

Ha nincs megelegedve szabójával, mert drága vagy rosszul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szonid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalom és gyászrubák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Csemegemézet

öt Kgrammos csinos postadobozokban 8 korona 50 fill.-ért bárhova bérmentve szállít utánvétellel

Balatonvidéki Mézkiviteli Vállalat Balatonfőkajár.

Főképviseelőnk Nagyvárád és vidékére **BIRÓ JÓZSEF** ur, ki nagyobb rendeléseket a lehető legjutányosabb árban számítva felvesz.

Biharvármegye alispánjától.

6348—914. sz.

Pályázati hirdetés.

Biharvármegye alispáni hivatalánál és árvaszékénél előléptetés és nyugdíjazás folytán üresedésbe jött három irodasegéd-tisztai állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állások mindegyike évi 1400 korona kezdő fizetéssel és évi 640 korona lakpénzzel van javadalmazva.

Felhívom mindazokat, akik ezen állások valamelyikét elnyerni kívánják, hogy az előírt okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt pályázati kérvényeiket a 125000/902 BM sz. körrendelettel kibocsájtott Vármegyei Ügyviteli Szabályzat 4. §-ban előírt módon Biharvármegye főispánja Dr. Miskolc Ferenc urhoz címezve folyó évi május hó 10-ének d. e. 12 órájáig annyival inkább nyujtsák be, mivel a később beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Ezen állások betöltésénél az 1873. évi II. t. c. és az annak végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendeletek értelmében az igazolmányos altisztek elsőbbséggel bírnak.

Nagyvárád, 1914. április hó 4.

Fráter Barnabás,
alispán.

MEGNYILT! MEGNYILT!

Az
**uj csipke, himzés,
harisnya áruház**
Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszerezné, győződjön meg róla, mert ilyen olcsón még nem vásárolt. Különböző újdonságok naponta érkeznek minden cikkben.

Tisztelettel

Friedmann Jenő

MEGNYILT! MEGNYILT!

Mezey János és Társaság

Nagyvárád,

Szent László-tér és Teleki utca sarkán.

Bőjti idényre: Ételolajok, mindennemű páczolt halak, csemege sajtok, vaj és turó különlegességek, főzelék, conservek aszalt és friss gyümölcsök.

Tisztán kezelt asztali ó- és új borok, desert borok, pezsgők, bel- és külföldi likőrök és cognakok.

Legfinomabb faj-kávékeverék, gyorspörkölőn egész napon át folyton pergelve bármily mennyiségben.

Husvételra prágai és kassai sódar.

Ajánljuk még

MAUTHNER-féle gazdasági vetemény és virágmagvakat. Arankamentesség és legmagasabb csírázóképeségért teljesen szavatolunk.

A n. érdemű közönség szives pártfogását kérjük mély tisztelettel

Mezey János és Társaság

Telefon 249.

Telefon 249.

FÁBIÁN J.

törvénytékileg bejegyzett cég
épület- és butor-asztalos

Nagyvárád, Pereces-utca 9. szám.

Elvállal minden ezen szakmába vágó munkákat szakszerű és pontos kivitelben, úgy helyben, mint vidéken. **Költségvetés díjtalanul.** Szives pártfogást kér

Fábián J., asztalos.

Simon Lajos

kosárfonodája

Vizvezeték-utca 37. szám a'att.

Utazó
és ruhás

kosarak

raktáron
vannak.

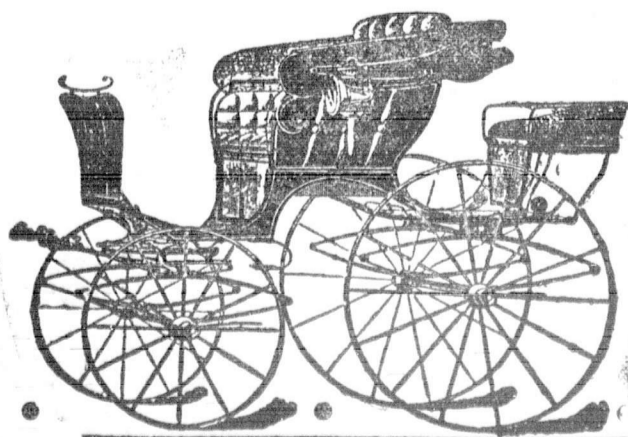
ELVÁLLAL: mindennemű ezen szakmába vágó munkát fennott butorokat bármiféle kivitelben **méltányos árakban** számítok.

Dusafalva községben
mintegy 300 kis hold

legelő

bérbeadó. Értekezhetni: a

Polgári Takarékpénztár r. t.-nál
Nagyvárád. Telefon 11-95. sz.

Standary György

kocsigyáros, volt es.
és kir. gyógykovács,

Lakatos-utca 10. szám.

Telefon: 866.

Kész új kocsik és átalakítottak mindig nagy választékban kaphatók. Kiánatra rajzok után is készítenek a legmodernebb kivitelben.